

NAŠIH PET GODINA

02 May 2007

Koristimo priliku da se povodom Redovne godišnje skupštine našeg Udruženja podsjetimo i na naših pet godina postojanja. U proticanju vremena to je skroman vremenski period. Ali, sama činjenica da je prvi put u povijesti našeg grada formirano društvo za zaštitu okoline vrijedno je pomena. Ako ništa drugo, ono je značajno za nekog našeg savremenika koji će nekoć biti o dečavanjima u ovom našem gradu da je opet prvi put grupa građana imala hrabrosti da ustane u odbranu Neretve od novih brana. Jablaničkog jezera, Boračkog jezera i Neretve.

Inicijativa za formiranje udruženja građana za zaštitu okoline pojavila se već u proljeće 1997. godine. Suočeni sa besprimjernom ratnom, ali i poratnom devastacijom naše životne sredine u svim oblastima i na svim nivoima, a naročito voda i zrak, grupa građana formirala je inicijativni odbor s namjerom da već u septembru organizuje osnivačku skupštinu. Zbog organizacijskih razloga i temeljitije pripreme, Društvo je formirano 20. decembra. Vrijedi zabilježiti da su formirane Sekcije za zaštitu zelenila i zraka, Jablaničkog jezera, Boračkog jezera i Neretve. Prva pomoć pružena je od Narodnog univerziteta koristeći prostorija za sastajanja i od Udruženja "PRENJ" koje nam je doniralo fax. Zašto to ovo bilježimo? Zato što je to, nažalost, biti i jedina pomoć koju je naše Udruženje od grada i njegovih institucija dobilo u proteklih pet godina. Kada smo se organizovali imali smo namjeru da, u granicama naših mogućnosti, zajedno sa onima koji vole grad i njegovu okolinu, koji žele da žive u čistom gradu, pomognemo svima, pa i organima vlasti, da se savladaju snage rušenja i devastacije svega što nas okružuje. O tim našim namjerama najbolje govori i to da su među osnivačima Udruženja bili i djelatnici organa uprave i to baš iz područja inspeksijskih poslova. Slijed vrlo bliskih događaja odredio je našu aktivnost; ta događanja usmjerila nas u borbu, učini nas poznatim i prepoznatljivim ne samo u Konjicu i ne samo u našoj Bosni. Nekako u to vrijeme, u novembru 1997. godine, na osnovu izbornih rezultata došlo je i do formiranja nove vlasti u BiH, pa i u Konjicu. Ima li i prirodnije nego učiniti posjetu našem Općini, upoznati ga sa našim programom i zatražiti podršku. U najavi našeg skupa našelnik izražava spremnost za podršku. U međuvremenu iz medija saznajemo o sastanku predstavnika EP BiH i organa vlasti. Tema sastanka: ubrzane aktivnosti za početak izgradnje HE Konjic. I kada smo kod našelnika Općine na sastanku kazali da je u našem programu i otpor izgradnji brane dobili smo odgovor da je to gotova stvar i da je vlast za izgradnju brane. Od tog trenutka nastala je polarizacija odnosa Udruženja i vrha općinske vlasti. Ta naša buduća borba protiv EP BiH, odnosno njenih namjera da započne izgradnju HE Konjic, ta borba Davida i Golijata bila je specifična i po tome što ćemo među protivnicima imati i lokalnu vlast. I dok ekolozi "UNSKIH SMARAGDA" iz Bihaća svoje aktivnosti razvijaju u njegovanju Une, dok u mlade kako da je vole i čuvaju, naša je nesreća, ili možda ipak sreća, da smo sve svoje snage usmjerili u borbu za opstanak gornjeg toka rijeke Neretve. Takvo trošenje snage ekolozima Bihaća je bilo suviše, mada slapovi Une prosto mame energetičare. Zašto? Zato što Krajišnici imaju razvijen mit o neraskidivoj vezi čovjeka i rijeke. Zato što je tamo i vlast istog mišljenja jer svoju budućnost vide samo u bliskoj vezi sa "jednom i jedinom". Nažalost, brzaci i slapovi naše Neretve odavno su u prvom zagrllaju energetskog lobija i interesa. Zato je naša buduća borba biti teška i usmjerena u osnovni cilj: spriječiti izgradnju brane jer tu nema popravnog i greške su nepovratne. Zato je i ovo podsjećanje na naših pet godina biti u znaku te borbe. Od samog početka pa sve do konca 1999. godine naša aktivnost je biti u potpunosti na bazi samofinanciranja; novčanim prilozima naših članova plaćamo registraciju, financirati putovanja i učestvovati na savjetovanjima, praviti pisane materijale, gostiti novinare i druge. Uskoro ćemo ostati i bez obične kancelarije. Ovo je samo kratko podsjećanje kako smo krenuli i u kakvim se uslovima vodila naša kampanja za spas Neretve. Istina, nekoć kasnije, kada je EP BiH vidjela da nas neće baš tako olako pregaziti, dolazili su s te strane signali za novčanu pomoć Udruženju. Mi smo te signale protumačili kao danajske darove i nismo ih prihvatili. Nažalost, mnogi drugi, koji su nam u startu bili saveznici, nisu odoljeli takvim ponudama. Naša akcija imala je šansu za uspjeh samo ako građanima Konjica, ali i našim irojskim stanovnicima, stavimo prve argumente o tome šta bi brana donijela. Uskoro smo imali sve pisane dokumente sa tehničkim karakteristikama brane, ali i studije uticaja na okolinu. Od početka smo govorili jezikom brojki i argumentata, ali nam se uvijek pripisivao isključivo emotivni pristup. A mi smo govorili samo jezikom brojki koje smo imali u studijama o brani i uticajima koje je EP BiH sačinila ili naručila od drugih. Nespremnost ili strah protivnika da uđe u konkretan dijalog i da se bori argumentima dugo je nam podastirali emocije kao da su emocije same po sebi nešto negativno.